

Euroopa Liidu retseptide alusel ravimite väljastamine apteekidest

Inimeste liikumine Euroopa riikide vahel on muutunud tavapäraseks, mistõttu apteekrid seisavad üha sagedamini silmitsi olukorraga, kus Eesti apteegis tuleb väljastada ravim mõne teise riigi retsepti alusel. Seejuures tuleb arvestada põhimõtetega, mis puudutavad Euroopa Liidu (EL) retsepte, sh piiriülese digiretsepti teenust.

Katrin Kõiv

inspeksioonibüroo juhataja
Ravimiamet

Mis on Euroopa Liidu retsept?

Euroopa Liidus ei ole ühtset retseptivormi – igal riigil on oma reeglid retseptiravimite väljakirjutamiseks ja väljastamiseks. Siiski on EL loonud ühtse raamistiku, mis aitab tagada ravimite kvaliteedi, ohutuse ja efektiivsuse kogu liidus. See tähendab, et EL-i retsept on igas EL-i või Euroopa Majanduspiirkonna riigis ning Šveitsis õigus-päraselt väljastatud retsept, mis vastab Euroopa-ülestele nõuetele ning on mõeldud piiriüleseks kasutamiseks. Kolmandate riikide (sh Suurbritannia) retsepte Eestis ei aktsepteerita ja nende alusel ei saa retseptiravimeid väljastada.

EL-i retsept võib olla paberkandjal allkirjastatud retsept või digitaalselt välja kirjutatud piiriülene EL-i digiretsept ning see kehtib üldjuhul 60 päeva pärast väljakirjutamist, välja arvatud juhul, kui retseptile ei ole märgitud lühemat kehtivusaega.

Piiriülene digiretsept

Piiriülene digiretsept on oma olemuselt teenus, mis võimaldab kasutada oma koduriigis välja kirjutatud e-retsepti teistes Euroopa Liidu riikides. Piiriülene digiretsept ei ole uus retsepti tüüp, vaid võimalus kasutada digitaalselt koostatud e-retsepti ka teistes EL-i liikmesriikides, kus selleks tehniline võimalus on loodud. Eesti apteekides saab praegu väljastada ravimeid, mis on e-retseptiga välja kirjutatud Hispaanias, Horvaatias, Kreekas, Leedus, Lätis, Poolas, Portugalis, Soomes ja Tšehhis.

Teenusega kaasnevad siiski teatud piirangud – piiriüleste digiretseptide alusel ei saa väljastada narkootilisi ja psühhotroopseid ravimeid, anaboolseid steroide, ekstemporaalseid ravimeid, meditsiiniseadmeid ja Eestis müügiloata ravimeid.

Ravimite väljastamine

Kui EL-i retseptil on kõik vajalikud andmed ja see on apteekrile

arusaadav, võib ravimi väljastada. Piiriülese digiretsepti puhul võib ravimi väljastada ainult inimesele, kellele retsept on välja kirjutatud, samas kui paberkandjal EL-i retseptide puhul sellist piirangut ei ole. Nõustamise käigus tuleb siiski alati veenduda, kes ravimi välja ostab ja millistel põhjustel patsient ise seda ei tee.

EL-i paberretsepti alusel ei tohi ravimit väljastada, kui tegemist on retsepti koopia või väljatrükiga, retseptile kantud andmed on puudulikud või loetamatud, retsept on aegunud või on selle võltsimise kahtlus. Viimasel juhul tuleb retsept jätta apteeki hoiule ja teavitada Ravimiametit.

Kui retsept ei vasta nõuetele või patsiendil retsept puudub, tuleks inimene suunata Eesti tervishoiuteenuse osutaja vastuvõtule. Kriitiliselt vajaliku ravimi korral, kui arsti vastuvõtule kohe ei pääse, soovitage patsienti juhendada, et ta pöörduks lähimasse erakorralise meditsiini osakonda.

Müügiloata ravimid

EL-i retsepti alusel saab väljastada vaid neid ravimeid, millel on Eestis või Euroopa Liidus müügiluba. Müügiloata ravimeid võib väljastada EL-i paberretsepti alusel üksnes siis, kui see on kooskõlas Ravimiameti antud müügiloata ravimi turustamise loaga ning kui retseptile on märgitud vastav diagnoosikood või näidustus. Kui ravimit ei ole Eestis turule lubatud, ei saa seda väljastada ka siis, kui see on mõnes teises riigis müügil.

Sagedasti esinevad probleemsed olukorrad

Apteekides on esinenud juhtumeid, kus patsiendid esitavad ravimi välja ostmiseks EL-i retsepti alusel digiretsepti väljatrükke, EL-i paber-

EL-i retsept võib olla paberkandjal allkirjastatud retsept või digitaalselt välja kirjutatud piiriülene EL-i digiretsept ning see kehtib üldjuhul 60 päeva pärast väljakirjutamist, välja arvatud juhul, kui retseptile ei ole märgitud lühemat kehtivusaega.

retseptide koopiaid või aegunud retsepte – sellistel juhtudel retseptiravimeid ei väljastata.

Samuti on apteekrid kokku puutunud EL-i paberretseptidega, millel on välja kirjutatud anaboolseid steroide või soolise üleminekuga seotud ravimeid. Siis tuleb esmalt veenduda retsepti ehtsuses (sh kas tegemist on EL-i retsepti või kolmanda riigi retseptiga) ja kehtivuses, kontrollida patsiendi vanust ning kui mõni aspekt retsepti või patsiendi olukorra juures ei tundu selge, siis vajadusel konsulteerida Ravimiametiga.

Kui ravimi ostja on alaealine, tuleb olukorda hinnata juhtumipõhiselt,

põhjalikult nõustada ja veenduda, et eestkostja on ravimi kasutamiseга nõus, ravim jõuab patsiendini (kui alaealine ise ei ole patsient) ning selle kasutamine on patsiendile arusaadav.

Ravimiameti soovitus

Apteekri nõustav roll Euroopa Liidu retseptide puhul ravimeid väljastades on eriti oluline. Just teie olete sageli esimene kontakt, kes aitab patsiendil leida sobiva lahenduse ja tagab ravimi ohutu kasutamise. Oluline on veenduda, et retsept on kehtiv ja korrektne, ning kahtluse korral küsida nõu Ravimiametist või piiriülese digiretsepti korral TEHIK-ust. 🌿

FOTO: FREEPIK